

**НАЦИОНАЛЕН ВОЕНЕН УНИВЕРСИТЕТ
„ВАСИЛ ЛЕВСКИ”**

5000 гр. Велико Търново, бул. „България” № 76
телефон: (062) 618 822; факс: (062) 618 899; e-mail: nvu@nvu.bg

С Т А Н О В И Щ Е

от професор д.н. Севдалина Илиева Димитрова,
професор в научна секция „Иновационна дейност и сътрудничество с
външни организации“ на Институт „Научноизследователска и
иновационна дейност“ при НВУ „Васил Левски“, гр. Велико Търново,
бул. „България“ № 76, тел. +359 887 395 307; sevdalinaid_bg@mail.bg
Регистрационен номер 45970 в регистър за научната дейност -
<https://cris.nacid.bg/public/scientist-preview/14061>;
Регистрационен номер 14061 в регистъра на академичния състав -
<https://ras.nacid.bg/dissertation-preview/14061>;
Област на висшето образование 9. Сигурност и отбрана
Професионално направление 9.1. Национална сигурност
Научна специалност 05-02-24 „Организация и управление извън
сферата на материалното производство (отбрана и национална сигурност)”

на научните трудове, представени по конкурса
за заемане на академична длъжност „доцент”
в област на висшето образование 9. „Сигурност и отбрана“,
професионално направление 9.1. „Национална сигурност
(Екологичната сигурност като елемент от националната сигурност)“,
обявен в ДВ, бр. 56/ 19.06.2022 год.

Научното жури е обявено със заповед на Ректора на ВУСИ № 35 от
31.10.2022 год.

гр. Велико Търново
2022 година

1. Обща характеристика на научноизследователската, научно-приложната и педагогическата дейност на кандидата

Научноизследователската, научно-приложната и педагогическата дейност на единствения кандидат по конкурса за академична длъжност „доцент“ в област на висшето образование 9. Сигурност и отбрана, ПН 9.1. „Национална сигурност (Екологичната сигурност като елемент от националната сигурност)“ - доктор Атанаска Иванова Тунтова - е посветена на една от подсистемите на системата за национална сигурност, каквато е екологическата сигурност, нейните измерения и рискове.

Кандидатът със професионален и практически опит, педагогически способности и научноизследователски потенциал допринася за формирането на необходимите екологични способности в сектора за сигурност.

В потвърждение е списъкът на представените от кандидата по конкурса за академична длъжност „доцент“ научни трудове, наброяващи 16 заглавия, публикувани след придобиване на образователната и научна степен „доктор“. Научните трудове на доктор Тунтова са обособени както следва: монография – 1 (един) бр.; книга, публикувана на базата на защитен дисертационен труд – 1 (един) брой; научни статии – 5 (пет) бр.; научни доклади – 9 (девет) бр. Всички публикации на д-р Тунтова са авторски. От тях две са на английски език, публикувани в чужбина. От общия брой публикации 6 (шест) са под печат, за което са представени необходимите документи.

Научните трудове са публикувани в престижни национални и международни издания и са самостоятелно разработени. Непосредствено са свързани с научната специалност и тематичната област на конкурса за академична длъжност „доцент“. Постигнатите научни резултати в трудовете и в научно-изследователската дейност на доктор Атанаска Тунтова я определят като последователен, целенасочен учен, изследовател, познаващ и развиващ съвременните тенденции в изследваните от нея области, отличаващи се с прагматизъм, организираност и управленски умения, съчетани с педагогически опит с поглед към бъдещото развитие на екологичната сигурност в динамично променящата се среда на сигурност. В потвърждение на това е и обстоятелството, че всеки от научните трудове е преход и надграждане в научно-изследователската дейност на доктор Атанаска Тунтова.

Научната продукция, представена от кандидата в конкурса напълно отговаря на наукометричните изисквания за заемане на академична длъжност „доцент“ по дейности и показатели в ПН 9.1. „Национална сигурност“

Съгласно представената справка общият точков еквивалент е 510 точки (по показатели от гр. А – 50 т., гр. В – 100 т., гр. Г – 215 т. и гр. Д – 145 т.) при минимално изискуеми 400 точки.

Представените за рецензиране публикации от кандидата в количествено отношение са представителни и считам, че са достатъчни за участие в конкурса за заемане на академична длъжност „доцент“ във Висше училище по сигурност и икономика, гр. Пловдив.

Актуалността на разработваните проблеми в предложените за рецензиране трудове, в научно и научно-приложно отношение произтича от необходимостта да бъде разширено системното научно познание за сигурност, като акцентът е на екологичната сигурност и рисковете и заплахите от дисбаланса в еко-равновесието за сигурността като управленска система.

В тематично отношение трудовете на доктор Атанаска Тунтова са фокусирани върху зависимостта което обстоятелство е релевантно на ПН 9.1. Национална сигурност. Основен измежду тях е монографичният труд „Екологичната сигурност като елемент от националната сигурност“ с характер на хабилитационен труд (№ 1), с който са свързани и съпътстващите публикации от списъка на трудовете за участие в конкурса (№ 2-16).

Защитимостта на изследователската теза, формулирана от автора се основава на систематизацията на съществуващите в теорията и практиката изследвания и стремежът за генериране на нови знания за ефективни механизми и инструменти за внедряване на иновативни модели за противодействие на рисковете и заплахите за сигурността от дисбаланса в еко-равновесието. Това е и основният научноизследователски принос на представения научен труд.

Основен научно-приложен принос на монографичния труд е предложеният концептуален модел за противодействие на риска чрез европейски пакет „зелената енергия“, с адекватна на динамичните промени на средата за сигурност правно-регулативна рамка.

Трудовете, представени за рецензиране, се отличават с актуалност, последователност, логическа и аналитична мисъл и непосредствено са свързани с научната специалност и тематичната област на конкурса. Представят автора им като последователен изследовател, популяризиращ научните изследвания и постижения в теорията и практиката за устойчиво развитие на основата на взаимовръзката човек-природа, като елемент на системата за сигурност. С тях се запълва празнотата в научното познание за сигурност.

2. Становище относно наличието или липсата на плагиатство

В хода на работата ми като член на научното жури не са постъпили сигнали, аргументирани по съответния законов ред в писмен вид за наличие на плагиатство в представените за рецензиране трудове на кандидата по конкурса. Не съм установила и аз като член на научното

жури елементи на плагиатство и недобросъвестно използване на чужди научни резултати в трудовете на кандидата.

4. Основни научни резултати и приноси

Основните приноси на кандидата по конкурса за академична длъжност „доцент“ определям с научен и научно-приложен характер, базирайки се на основния хабилитационен труд, допълнен от съпътстващите публикации.

Същите могат да се обобщят както следва:

3.1. Научни резултати и приноси:

- изследвани са и са систематизирани теоретичните знания, историческите подходи и законодателната рамка за развитието на екосистемите и тяхното въздействие върху сигурността;
- дообогатена е теорията за сигурност чрез систематизиране на досегашни виждания за екологичната сигурност като компонент на системата за сигурност и е изведена взаимовръзката човек-природа и мястото ѝ в политиката за сигурност;
- научно обоснована е концепцията за климатичните промени и тяхното въздействие върху екосистемата и връзката ѝ с човек, като са изведени принципните зависимости със сигурността, рисковете и заплахите от нарушеното еко-равновесие;
- генерирано е ново знание за сигурността на основата на политиките по изменение на климата, изчерпаемост на ресурсите и ефектите за екологическата сигурност от приложимостта на европейски зелен пакет.

3.2. Научно-приложни резултати и приноси:

- предложен е концептуален модел за управление на риска от дисбаланса в екосистемата и отражението на екологичната сигурност;
- разработена е и е предложена методика за ефективна нормативна уредба на екологичната сигурност в среда на динамични промени.
- защитена е тезата за рисковете и заплахите на урбанизационните процеси на градската среда за екологичната сигурност;
- доказана е релацията между концепцията за устойчиво развитие и стратегията за национална сигурност.

Получените научни и научно-приложни резултати от изследванията на кандидата разкриват и подчертават насочеността на трудовете ѝ за развитие на многоаспектността на сигурността като управленска система в контекста на екологичната сигурност. Трудовете представят кандидата като приет и утвърден учен и експерт по споменатата проблематика, което е потвърдено от активната му преподавателска, изследователска и публикационна работа по тези проблеми.

4. Оценка на значимостта на приносите за науката и практиката

Научните трудове на доктор Атанаска Иванова Тунтова се отличават със своята научна значимост и научно-приложна стойност за теорията и практиката на сигурността в контекста на екологическата сигурност. Те служат като теоретична и методологична база на учебния процес и научноизследователската дейност на други учени и бъдещи изследвания на кандидата. В потвърждение е приложената справка за цитиранията, съгласно която кандидатът е цитиран в 17 научни труда на учени в областта на екологичната сигурност, като компонент на системата за сигурност.

5. Критични бележки за представените трудове

Бележките към научно-изследователската продукция и дейност на доктор Атанаска Тунтова, които са с характер на препоръки за бъдещата ѝ дейност, са:

- препоръчително е в увода на монографията да се обосноват задачите, предмета и обекта на научното изследване и използваната методология;
- целесъобразност от верификация на резултатите и моделите;
- насочване на публикационната дейност към издания с научно рецензиране и индексирани в международната научна мрежа.

Посочените бележки по-скоро имат дискуссионен характер и не намаляват достойнствата на представените от кандидата по конкурса трудове.

6. Заключение

Считам, че научните трудове, представени за рецензиране от доктор Атанаска Иванова Тунтова, са самостоятелно дело и успешно защитават научните и научно-приложните приноси в тях. Те с успех могат да се използват като изходна база за по-нататъшни научни изследвания и публикации на кандидата.

Представените от кандидата доктор Атанаска Тунтова документация и научна продукция отговарят на изискванията на чл. 21, ал. 1 и чл. 24 от Закона за развитие на академичния състав в Република България, на чл. 47, ал. 2 и чл. 48, ал.3 за съответствието с минималните национални изисквания и изискванията по чл. 1а, ал. 2 от Правилника за неговото приложение за придобиване на академична длъжност „доцент“ в област на висшето образование 9. „Сигурност и отбрана“, ПН 9.1. „Национална сигурност“ и на нормативната уредба на ВУСИ, гр. Пловдив.

7. Оценка на кандидатите

Оценката ми за научните трудове на доктор Атанаска Иванова Тунтова, единствен участник в конкурса за академична длъжност „доцент“ в област на висшето образование 9. „Сигурност и отбрана“, професионално направление 9.1. „Национална сигурност“ (Екологичната сигурност като елемент от националната сигурност) е **положителна**.

Научно-изследователската, преподавателската, педагогическата и експертната дейност на кандидата, неоспоримите ѝ лични качества като учен с постигнати значими резултати в научните трудове ми дават основание да **предложа** на уважаемото научно жури по конкурса **да бъде избрана и предложена да заеме академичната длъжност „доцент“** в област на висшето образование 9. „Сигурност и отбрана“, професионално направление 9.1. „Национална сигурност (Екологичната сигурност като елемент от националната сигурност)“, за нуждите на Висше училище по сигурност и икономика гр. Пловдив.

08.11.2022 год.

гр. Велико Търново

Член на журито:

проф. д.н. Севдалина Димитрова